

ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

DOI: 10.21802/gmj.2016.4.11

УДК 616-056.2+616.381-002

Чурній І.К.

Характеристика та оцінка якості життя у хворих, оперованих на перитоніт

Кафедра хірургії стоматологічного ф-ту, Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ, Україна

E-mail: Ch.igor.if@gmail.com

Резюме: Провівши аналіз якості життя у хворих, оперованих з приводу перитоніту, через 6 місяців ми відзначили характерну закономірність: у групі пацієнтів, які отримали комплекс реабілітаційних заходів в післяопераційному періоді, спостерігалось скоріше відновлення фізичного та психоемоційного стану, порівняно з групою де не проводилися реабілітаційні заходи. Важливим є відновлення не лише фізичних компонентів здоров'я, але і психічних, відновлення яких, іде більш повільними темпами в групі порівняння.

Ключові слова: перитоніт, якість життя, реабілітація.

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень. Одним з інформативних показників результату лікування є визначення якості життя, яке широко використовується в медичних дослідженнях для визначення прогнозу захворювання.

Аналіз якості життя як інтегрального показника фізичного, соціального, емоційного та психологічного функціонування хворого дозволяє порівняти ефективність різних методів лікування та реабілітаційних програм і став невід'ємним елементом сучасних комплексних рандомізованих досліджень у різних галузях медицини. Це об'єктивний показник, заснований на суб'єктивному сприйнятті, який характеризує різницю між очікуваннями пацієнта і його досягненнями. Чим менше виражені ці відмінності, тим вища якість життя [1].

Мета дослідження. Провести оцінку якості життя у хворих на перитоніт через 6 місяців після операції.

Матеріал і методи дослідження

Проведено обстеження та анкетування 154 пацієнтів через 6 місяців, які прооперовані з приводу місцевого, дифузного і розлитого перитоніту в 2008-2011 роках на базі центральної міської клінічної лікарні м. Івано-Франківська. Пацієнтів з місцевим, дифузним і розлитим перитонітом розділено на дві групи, яким проводився комплекс запропонованих реабілітаційних заходів (основна група) в ранній післяопераційний період і група порівняння, яким реабілітація проводилась відповідно до клінічних протоколів [2].

Порівняльний аналіз якості життя за допомогою опитувальника SF-36 у хворих, прооперованих з приводу перитоніту, показав, що всі показники якості життя основної групи хворих через 6 міся-

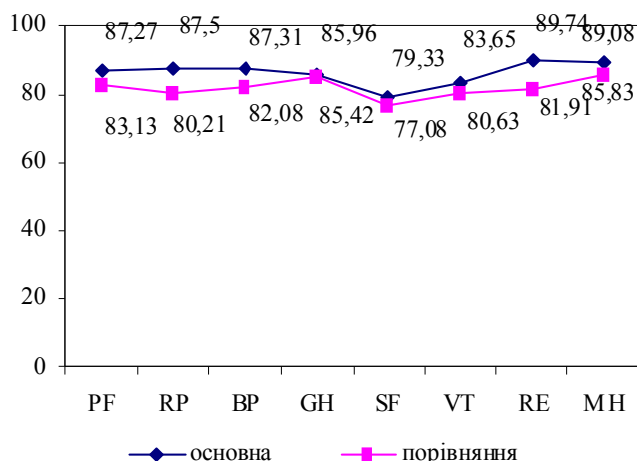

Рис. 1. Показники ЯЖ пацієнтів оперованих з місцевим перитонітом через 6 місяців після оперативного лікування

ців вищі, ніж у групі порівняння [3].

Статистичне обчислення результатів дослідження проводили з використанням електронних таблиць Microsoft® Office Excel та програми для статистичної обробки (Statistica 6.0). Результати опитованої статистики наведені у вигляді вибіркового середнього значення ± стандартне відхилення. Оцінка достовірності різниці статистичних досліджень проводилась методом Стьюдента. Валідність методу досліджували шляхом визначення показників чутливості, специфічності та діагностичної ефективності методу.

Результати дослідження та їх обговорення

При місцевому перитоніті, не дивлячись на вищі показники ЯЖ, різниця всіх показників між основною і групою порівняння статистично недостовірна ($p > 0,05$) та мало відрізняється (рис. 1).

При дифузному перитоніті відзначається значне відхилення показників ЯЖ між основною і групою порівняння (рис. 2).

Показник фізичного функціонування (PF) у основній групі склав $86,46 \pm 2,54$ балів, а в групі порівняння даний показник був на 15,06 % нижчий – $70,23 \pm 3,93$ бали ($p < 0,01$). Найбільш низьким у фізичному компоненті здоров'я був показник рольового фізичного функціонування (RP) у пацієнтів групи порівняння, яким не проводилась реабілітація $65,91 \pm 3,10$, що є на 23,77 % нижче, порівняно з основною групою – $86,46 \pm 3,0$ ($p < 0,001$).

Порівнюючи показники болі (BP) у хворих порівняльної і основної груп також спостерігали зниження показника у групі порівняння до $73,18 \pm 3,25$, що на 14,33 % нижче, ніж в основній групі – $85,42 \pm 2,08$ бали ($p < 0,01$). Показник загального здоров'я у пацієнтів контрольної групи був нижчим на 13,38 %, ніж в основній групі ($71,82 \pm 3,22$ проти $82,92 \pm 2,02$ балів ($p < 0,05$)).

Порівнюючи фізичний компонент здоров'я (ФКЗ) в основній $341,25 \pm 4,66$ і групі порівняння $281,14 \pm 7,22$ відзначається його зниження в групі порівняння на 17,6 % з достовірним значенням показника ($p < 0,05$).

З показників, що характеризують психічне здоров'я у хворих групи порівняння, найменшим був показник емоційного функціонування (RE) $60,61 \pm 5,65$, що на 29,61% нижче, ніж в основній групі – $86,11 \pm 3,43$ бали ($p < 0,01$). У контрольній групі низьким був показник психічного здоров'я

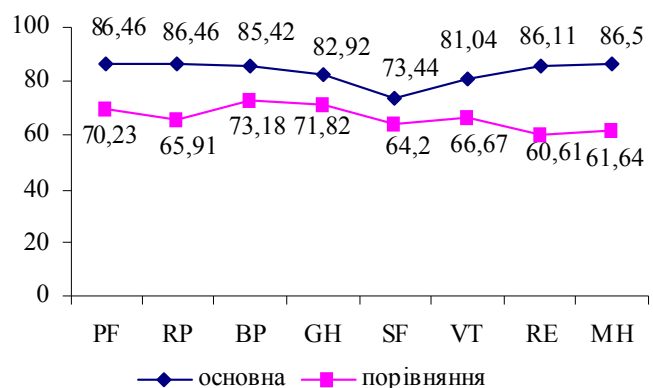

Рис. 2. Показники ЯЖ пацієнтів оперованих з дифузним перитонітом через 6 місяців після оперативного лікування

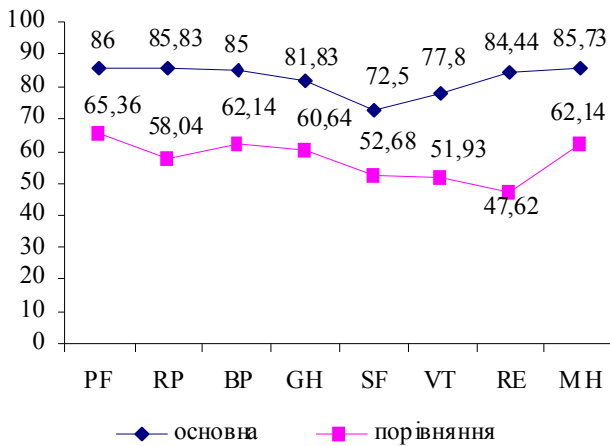

Рис. 3. Показники ЯЖ пацієнтів оперованих з розлитим перитонітом через 6 місяців після оперативного лікування

(MH) $61,64 \pm 1,80$ проти $86,50 \pm 1,98$ бали в основній, або нижче на 28,74% ($p < 0,001$).

За шкалою соціального функціонування (SF) відзначене зниження якості життя у групі порівняння на 12,58 % – $64,20 \pm 3,11$ і $73,44 \pm 3,22$ бали в основній групі ($p < 0,05$). Показник життєздатності (VT) в контрольній групі становив $66,67 \pm 3,74$ і був нижчим на 17,73 % ($p < 0,01$), ніж в основній групі – $81,04 \pm 1,83$ бали.

Психічні показники здоров'я (ПКЗ) в основній і групі порівняння мали значну різницю – $327,09 \pm 5,68$ основна і $253,22 \pm 9,13$ бали в контрольній, що нижче на 22,58 % ($p < 0,001$).

Більші відхилення в показниках опитувальника по визначенню якості життя через 6 місяців між основною і групою порівняння відзначене при розлитому перитоніті (рис. 3) з статистично достовірною різницею ($p < 0,001$). Найбільше зниження показників фізичного компоненту здоров'я відмічалось в шкалі фізичного функціонування (RP) – $58,04 \pm 3,06$ в контрольній групі проти $85,83 \pm 2,59$ в основній, або різниця на 32,38 % ($p < 0,001$).

За шкалою ЯЖ показник фізичного функціонування (PF) у основній групі становив $86,0 \pm 1,36$ балів, а в групі порівняння $65,36 \pm 1,94$ бали, що на 24,0 % нижче – ($p < 0,001$). Показник болю (BP) значно відрізнявся в групі порівняння від основної – $62,14 \pm 2,50$ проти $85,0 \pm 1,71$, що нижче на 26,59 %. Відзначаються значні розбіжності в показнику загального здоров'я (GH). У групі порівняння він був рівний $60,54 \pm 2,97$, що на 26,02 % нижче від основної групи – $81,83 \pm 1,83$ бали.

У показниках психічного здоров'я найнижчим був показник емоційного стану (RE) – $47,62 \pm 4,2$ у групі порівняння проти $84,44 \pm 3,09$ в основній, або нижче на 43,60 %. На 27,34% була різниця показника соціального функціонування (SF) між порівняльною $52,68 \pm 3,07$ і основною $72,50 \pm 2,43$ групами. Показник життєздатності, енергійності (VT) в групі порівняння становив $51,93 \pm 3,07$, що на 33,25 % нижче основної – $77,80 \pm 2,93$ бали. Різниця в показниках психічного здоров'я в групі порівняння була нижчою на 27,52 %, порівняно з основною групою – $62,14 \pm 1,78$ і $85,73 \pm 1,90$ бали відповідно.

Показник ФКЗ в групі порівняння був $338,67 \pm 3,82$ бали, що на 27,34 % нижче, ніж в основній – $246,07 \pm 4,93$ бали ($p < 0,001$). Показник ПКЗ в групі порівняння становив $214,37 \pm 6,19$ бали і в основній $320,48 \pm 5,46$, що вище в групі порівняння на 33,11 % ($p < 0,001$).

Таким чином, проаналізувавши показники ЯЖ через 6 місяців у хворих, які прооперовані з дифузним і розлитим перитонітом, можна зробити наступні висновки.

Висновки

Якість життя у хворих основної групи, яким проводилася реабілітація в ранній післяопераційний період, значно вища за всіма показниками ЯЖ і статистично достовірна, порівняно з групою порівняння при дифузному і розлитому перитоніті.

Не дивлячись на те, що окремі показники ЯЖ у хворих на місцевий перитоніт ФКЗ недостовірні, сумарно в групі ФКЗ різниця в показниках основної $349,04 \pm 4,91$ і групі порівняння $330,83 \pm 4,77$ статистично достовірна ($p < 0,05$).

Найбільші відхилення в показниках ЯЖ через 6 місяців у оперованих хворих на місцевий, дифузний і розлитий перитоніт відзначаються у показниках фізичного (RP) й емоційного (RE) функціонування з статистично достовірними поразками при дифузному і розлитому перитоніті.

Перспективи подальших досліджень

Нами планується провести подальший аналіз та характеристику якості життя у хворих на перитоніт у віддалених термінах.

Література

1. Торотадзе Н. Н. Оценка качества жизни у больных после хирургического лечения послеоперационного перитонита / Н. Н. Торотадзе // Таврический медико-биологический вестник. – 2009. – Т.12, № 4. – С. 199 – 203.
2. Березницький Я. С. Стандарти організації та професійно орієнтовані протоколи надання медичної допомоги хворим з невідкладною хірургічною патологією органів живота / Я. С. Березницький, П. Д. Фомін. – Київ: Доктор-Медіа, 2010. – 470 с.
3. Ягеньський А. В. Оцінка якості життя у сучасній медичній практиці / А. В. Ягеньський, І. М. Січкарук // Внутренняя медицина. – 2007. – № 3 (3). С. 47 – 49.

Чурпий І. К.

Характеристика та оцінка якості життя у больових оперованих на перитоніт

Кафедра хирургии стоматологического факультета, Ивано-Франковский национальный медицинский университет, г. Ивано-Франковск, Украина

Резюме: Проведя анализ качества жизни у больных, оперированных по поводу перитонита, через 6 месяцев мы заметили характерную закономерность: группа пациентов, которые получили комплекс реабилитационных мероприятий в послеоперационном периоде отмечали скорейшее восстановление физического и психоэмоционального состояния по сравнению с группой, где не проводились реабилитационные мероприятия. Важным является восстановление не только физических компонентов здоровья, но и психических, восстановление которых, идет более медленными темпами в группе сравнения по отношению к основной группе.

Ключевые слова: перитонит, качество жизни, реабилитация.

I.K. Churpiy

Characteristics and Evaluation of Life Quality in Patients Operated on for Peritonitis

Department of Surgery of Stomatological Faculty
Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

E-mail: Ch.igor.if@gmail.com

Abstract. When analyzing life quality in patients operated on for peritonitis 6 months after surgery we noticed a characteristic pattern, namely, the group of patients who received postoperative rehabilitation complex noted faster recovery of physical and emotional state in comparison with the group of patients who did not undergo any rehabilitation. It is important to restore not only the physical components of health but also mental ones, which have a slower rate of recovery in the comparison group.

Keywords: peritonitis; life quality; rehabilitation.

Надійшла: 5.10.2016

Завершено рецензування: 6.11.2016

Прийнято до друку: 7.11.2016